

सदैव कार्यरत राहण्याकरिता साहस

- पारंपारिक खेळ, अडथळ्याची उडी, धनुर्विद्या, कमांडो ब्रीज, रोप वे, बर्मा ब्रीज, नदी-नाला सैर, भिंत चढण इत्यादी साहसात्मक उपक्रमाचे माध्यमातून नेतृत्वगुण विकासाकरीता थोडीशी दंगामस्ती; शारीरिक श्रम आणि सकारात्मक आनंदाकरिता एकत्रिकरण.

सहभागाकरिता सर्वसाधारण सुचना

- * कमीत कमी ५० आणि जास्तीत जास्त ३०० विद्यार्थी व त्यांचे सहा शिक्षकांचा एक दिवसीय सहल/शिबीरात सहभाग
- * जंगलभ्रमंतीच्या वेळी जंगलसादृश्य पोषाख आवश्यक
- * निवासी शिबीरार्थींना काही उपक्रमाकरीता त्यांचा शालेय गणवेश आवश्यक
- * शिबीरार्थींच्या सोबत टोपी/हॅट, पाण्याची बॉटल, पेन/पेन्सिल, वही, टॉर्च, मच्छर नियंत्रण कॉईल प्रत्येकाजवळ असणे आवश्यक.
- * शिबीरार्थींनी वाहन व्यवस्था स्वतंत्र करावी किंवा आम्हाला सांगितल्यास बस वाहतूक व्यवस्था केली जाईल.
- * नेत्रवन परिसरापासून लगतची गाव ३ ते ५ कि.मी. असून जंगल आणि झुडपाने जोडलेले आहे.
- * मद्यपान, मांसाहार, धूम्रपान, नेत्रवन परिसरात आणि बाहेर पूर्णतः बंदी

नेत्रवनातील उपक्रम कालावधी

- * शिबीरार्थींच्या आगमनानंतर ३० मिनिटांच्या आत उपक्रमांना सुरुवात होईल. नाव नोंदणी केल्याशिवाय कोणालाही परिसरात प्रवेश मिळणार नाही.
- * खुले सभागृह/झाडाच्या खाली पहिले ४५ ते ६० मिनिटांचे उपक्रम
- * बाहेरील उपक्रम तीन तासाचे असेल
- * मधात एक तास भोजन विश्रांती
- * निवासी शिबीरार्थींना त्यांची आवड, उद्देश आणि क्षमतेप्रमाणे दिवसनिहाय वेगळे वेळापत्रक मिळेल.
- * नेत्रवन व्यवस्थापनानी ठरविलेल्या वेळेची मर्यादा व परिसरात शांतता राखण्याकरिता आवश्यक शिस्त पाळणे प्रत्येकाला बंधनकारक असेल.

नेत्रवन सहल/शिबीर नोंदणी प्रक्रिया

- * ५०% रक्कम घेवून आपली सहल/शिबीर दिनांक व शिबीर कालावधीचे आरक्षण दिले जाईल.
- * प्रत्यक्ष शिबीराच्या कालावधी पूर्वी एक आठवडा सर्व सहयोगी/शिबीरार्थींची यादी मिळायला पाहिजे. तसेच उर्वरीत रक्कम नागपूर कार्यालयात जमा करावी लागेल.
- * कार्पोरेट, स्वयंसेवी संस्थांचे चर्चासत्र, कार्यशाळा, प्रशिक्षण आयोजित केले जाईल.

नोंदणी करिता संपर्क

प्रा.डॉ. विजय घुगे

१३८, "कल्पतरू", महालक्ष्मी नगर नं. २, मानेवाडा रोड, नागपूर-२४

मो. ७७०९००३६७३, ९४२२८०९९६९

ई-मेल : netravanvg@gmail.com / nisargvg@yahoo.co.in

नम्र निवेदन

आपण वर्षभर विविध फळ-फुल झाडांच्या बीया संकलीत करून पावसाळ्यापूर्वी जंगलात रुजविण्याकरिता आम्हाला देऊ शकलात. तर पुन्हा जंगल फुलविता येईल.

नेत्रवन NETRAVAN

पर्यावरणस्नेही ग्राम निर्मिती उपक्रम
निसर्ग शिक्षण, प्रशिक्षण, संशोधन आणि साहसात्मक
कृती कार्यक्रमाकरिता स्वयंसेवी लोक सहभाग
वाघोली (डव्हा)

उमरेड २९ कि.मी. मैल दगडाजवळ,
बुटीबोरी-उमरेड रोड, (रा.मा.क्र. २६२), ता. उमरेड, जि. नागपूर

ध्येय :

निसर्ग संवर्धनाकरिता वैज्ञानिक विचारपद्धती प्रज्वलीत करणारे आवश्यक संस्कार विद्यार्थ्यांच्या मनावर बिंबवून लोकसहभागातून जैवविविधता व्यवस्थापन करण्याकरिता, निसर्ग शिक्षण, प्रशिक्षण आणि संशोधन प्रकल्प राबविणे.

नेत्रवन

बुटीबोरी उमरेड राज्य मार्ग क्र. २६२ वर उमरेड २१ कि.मी.च्या मैल दगडाला लागून नागपूर पासून ३३ कि.मी. अंतरावर निसर्ग-विज्ञान संस्थेचा "नेत्रवन" प्रकल्प आहे. नेत्रवन प्रकल्पात विविध पर्यावरणपुरक आणि निसर्गस्नेही कृतीप्रेरक खेळ, तंबू, छोटे तलाव, तुषार सिंचन, ठिबक सिंचनाचे प्रयोग राबविले आहे. सदर प्रयोग विद्यार्थ्यांना त्यांच्या अभ्यासक्रमातील प्रत्यक्ष कृती कार्याशी जोडण्यास मदत करते. कधी कधी

आकर्षण नैसर्गिक सहजीवनाचे

- * जंगलबहुल निसर्गाचे बदलणारे रंग
- * पक्षांचे सुरेल संगीत आणि रातकीड्यांचे आर्जव
- * नैसर्गिक वातावरणातील पाळीव प्राणी व वन्यजीवाचे अस्तित्व जपणारा प्रदूषणमुक्त परिसर

निसर्गाच्या सान्निध्यात पदभ्रमण

- * शुष्क पानगळतीच्या जंगलातील भटकंती
- * आपली पिके आणि त्यांची निर्मिती संबंधी प्रत्यक्ष माहिती
- * वनवृक्ष, रोप, झुडूप आणि गवतांची ओळख
- * पक्षी निरीक्षण आणि अधिवासाची माहिती घेऊन त्यांच्या संवर्धनात सहभागाकरिता ग्रामस्थांशी मुलाखत

नेत्रवन परिसरातील उपक्रम

- * निसर्ग खेळ, स्लाईड शो, पी.पी.टी. सादरीकरण
- * प्रश्नमंजूषा "निसर्ग आपल्या सभोवताल" (Know Our Biodiversity)
- * वन्यजीव, पक्षी आणि निसर्ग आधारीत चित्रपट
- * मुलभूत विज्ञान प्रयोग आणि सादरीकरण

आनंद बदलत्या निसर्गाचा

- * जंगलाची ज्योत (Flame of Forest) आणि पाणवठ्याच्या भोवताल असणाऱ्या वन्यप्राण्याचा आनंद उन्हाळ्यात घेता येईल.
- * हिवाळ्यात करू या दोस्ती फुलपाखरांशी, स्थलांतरीत पक्ष्यांशी आणि आनंद घेऊ तंबूत राहून शिबीर शेकोटीचा (Camp Fire)
- * पावसाळ्यात वाहणाऱ्या नदीनाल्याचा आणि हिरवा शालू पांघरलेल्या निसर्गात भ्रमंतीचा आनंद घेता येईल.

व्यवस्था तंबूतील निवासाची

- * तंबू आणि निसर्गझोपडी (Eco-hut) मध्ये राहून अभ्यासक्रमावर आधारीत शालेय शिबीरे/सहलीकरीता आदर्श स्थान
- * रात्री दुर्बिणच्या सहाय्यानी ग्रह, तारे बघण्याची व आकाश दर्शनाची सोय
- * बायोगॅस सयंत्रावर आधारीत शेगडीवर आणि चुलीवर शिजलेल्या स्वयंपाकाचा आस्वाद भारतीय पद्धतीने घेता येईल.
- * सोबतच जैविक शेतीत पिकलेले विषमुक्त धान्य आणि गोशाळेतील

उपक्रमातून शिकू या निसर्ग संवर्धन व नैसर्गिक संसाधनांचे चिरंतन व्यवस्थापन

- * तुषार व ठिबक पद्धतीद्वारा जलसंवर्धन
- * सौर उर्जेच्या वापरातून शेतीसंरक्षण आणि घराघरात स्वयंप्रकाश
- * विषमुक्त अन्न निर्मितीकरीता गांडूळ खत, सेंद्रीय खत
- * शाश्वत शेतीत गाय गोमूत्र आणि शेणाची भूमिका!
- * जाणून घेऊ या महत्व श्रमदानाचे करून वृक्षारोपण, बांधारा बांधील

घेऊ या ! ग्रामीण आणि वनवासी जीवनाचा कार्यानुभव/स्वानुभव

- * विद्यार्थी, शिक्षक, निसर्गप्रेमी, ग्रामविकास कार्यकर्ता यांच्या तीन ते पाच दिवसीय निवासी शिबीरात सहभाग.
- * ग्रामीण समस्येचे कायमस्वरूपी समाधान शोधण्याकरीता जवळच्या गावात सर्वेक्षण, भेट, ग्रामबैठकीचे आयोजनात सहभाग व पुढाकार.
- * समाजाच्या माध्यमातून नैसर्गिक संसाधनाचे संरक्षण करण्याकरीता नैसर्गिक कृषीतंत्र आणि जंगलाचे सर्वेक्षण, संवर्धन.
- * जैवविविधता समिती, संयुक्त वनव्यवस्थापन समिती, सदस्यांशी बातचीत, मुलाखत करून वनक्षेत्र वाढविण्यास मदत.
- * शिका पी.आर.ए. आर.आर.ए. तंत्र आणि मंत्र
- * पंचायत राज आणि त्याचे उपयोजन समजण्याकरीता ग्रामसभेत उपस्थित राहून लोकजागर, लोकशिक्षण, लोकसहभागाचा अभ्यास.
- * ग्रामीण जीवनशैली जगणे आणि समजण्याकरीता मूलनिवासी भटक्या जमातीच्या घरी मुक्काम, प्रत्यक्ष शेतात काम करण्याची संधी.

